

Radničné zvesti

noviny pre občanov mesta Topoľčany

občasník

IV. číslo, október 2011 (18)

zadarmo

NEPLAČÍ NA BYTOVOM FONDE A DANIACH

Problematika dlhov na nájomnom v mestských nájomných bytoch je v neustálej pozornosti poslancov mestského zastupiteľstva a tiež zamestnancov mestského úradu. Prehľad dlhov na nájomnom na bytoch s ekonomickým nájomným je pravidelnou súčasťou rozboru hospodárenia mesta za konkrétny kalendárny rok a je zverejnená v rámci tohto materiálu podľa obytných domov a bytov. Ku dňu 30. 6. 2011 bol tento dlh vo výške 152 884,21 €. Okrem toho mesto zriaďuje osobitnú komisiu na posudzovanie pohľadávok na mestskom bytovom fonde, ktorá vyhodnocuje jednotlivé pohľadávky.

Poslanci sa prakticky na každom zasadnutí Komisie sociálnej, bytovej a zdravotníctva venujú dlhom na nájomnom pri posudzovaní žiadostí o predĺženie nájomnej zmluvy k bytu. Podľa platného všeobecne záväzného nariadenia mesta o zásadách hospodárenia s bytovým fondom je možné nájomnú zmluvu k bytu uzatvoriť až na 3 roky. Avšak pri zistení, že na byte je dlh, je odporúčané túto zmluvu uzatvoriť iba na dobu zabezpečenú splátkovým kalendárom. Nájomca má možnosť zaplatiť časť dlhu a na zvyšok dlhu uzatvoriť splátkový kalendár, ktorého podmienky musí dodržiavať. Pri bytoch s ekonomickým nájomným sa vždy využívajú legálne prostriedky, ktoré mesto používa na zamedzenie nárastu dlhov, resp. nedoplatkov na nájomnom.

Pravidelné platenie nájomného je základnou povinnosťou nájomcu mestského nájomného bytu. Z časti týchto financií sa tvorí fond opráv bytového domu a tiež fond opráv bytu. Neplatenie nájomného teda vytvára situáciu, kedy nie je z akých peňazí tvoriť tieto fondy, čo je najviac viditeľné pri staršom bytovom fonde. Pri bytoch s ekonomickým nájomným sa okrem tvorby uvedených fondov aj

spláca úver poskytnutý na ich výstavbu zo Štátneho fondu rozvoja bývania. Ak sa v týchto bytoch vyskytnú neplatiči a mesto nevyberie nájomné, splácanie úveru musí zabezpečiť z rozpočtu mesta. Z uvedeného vyplýva, že dlhy na nájomnom zaťažujú mestský rozpočet a odčerpávajú z neho peniaze, ktoré by sa mohli použiť na iné účely pre občanov mesta.

Mesto vytvára dostatočný priestor pre nájomníkov mestských bytov na to, aby si zachovali možnosť nájomného vzťahu, ktorý im bol poskytnutý. Avšak v prípadoch, keď nájomnca naďalej porušuje dohodnuté podmienky, musia nastúpiť tvrdšie opatrenia.

Posledným krokom mesta po vyčerpaní všetkých možností ako vymôcť dlh na nájomnom je vypratanie bytu. Z uvedeného vyplýva, že každý nájomca by si mal vo vlastnom záujme plniť povinnosti, ktoré má na základe nájomnej zmluvy a tým predísť ďalším výdavkom spojeným so súdnymi spormi, prípadne vyprataním bytu, pretože dlh, ktorý má, sa zvyšuje o náklady spojené so súdnymi spormi a exekúciou.

Ing. Peter Baláž, primátor mesta

MIESTNE DANE V MESTE TOPOĽČANY – INFORMÁCIA

K základným kompetenciám mesta patrí aj spravovanie miestnych daní. Túto kompetenciu pre mestá a obce upravuje zákon č.582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady a zákon č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov. Na území mesta Topoľčany sú zavedené nasledovné druhy miestnych daní: • **daň z nehnuteľností** • **daň za psa** • **daň za užívanie verejného priestranstva** • **daň za ubytovanie** • **daň za predajné automaty** • **daň za nevýherné hracie prístroje**. Okrem týchto daní sa na území mesta vyberá aj poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

Pri vyrubovaní a výbere jednotlivých druhov daní postupuje mesto v zmysle všeobecne záväzných nariadení schválených mestským zastupiteľstvom. Väčšina miestnych daní vrátane poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady sa platí na základe vydaného platobného výmeru, v ktorom je stanovený a vypočítaný objem dane a určený aj termín zaplataenia, resp. splátky dane, okrem dane za psa, ktorá je splatná každoročne do 31.1. bez vyrubenia.

Keďže výber miestnych daní a poplatku v stanovenej lehote na zaplataenie nie je 100%-ný, mesto je nútené pristupovať aj k niektorým opatreniam voči nezodpovedným poplatníkom, ktorí si nespĺnili svoju povinnosť. Pri riešení daňových nedoplatkov mesto neplatičov upozorňuje výzvou na uhradenie vzniknutého nedoplatku a následne pohľadávku odstupuje na daňové exekučné konanie a to podľa § 75 zákona č.511/1992 Zb.. Vymáhanie daňových nedoplatkov sa uskutočňuje podľa zákona č.233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti, pričom dlžníkovi exekútor vykoná exekúciu zväčša zrážkou zo mzdy alebo z bežného účtu v banke. Dlžníkovi sa takáto platba predraží o trovy exekúcie. Pri vymáhaní nedoplatkov na poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady mesto na exekúciu odstupuje aj pohľadávky občanov, ktorí sa odhlásili z trvalého pobytu alebo im bol trvalý pobyt zrušený. Značne problematické je vymáhanie nedoplatkov od firiem na majetok, ktorých bol vyhlásený konkurz. Tu mesto musí čakať na ukončenie konkurzu a rozdelenie výťažku správcom konkurznej podstaty.

Ing. Ľuboš Štrba – vedúci ekonomického odboru

Z OBSAHU: NEPLAČÍ NA BYTOVOM FONDE A DANIACH • PROJEKTY ŽŠ GOGOLOVA UL. • V OCEŇOVANÍ ŠKÔL ŽŠ TRIBEČSKÁ NAJÚSPEŠNEJŠIA V KRAJI • DVOJNÁSOBNÁ RADOŠŤ ŽŠ ŠKULTÉTYHO • REKONŠTRUKCIA ŠKÔL V MESTE • INFORMÁCIE PRE MAJITEĽOV PSOV • TRIBEČSKÉ MÚZEUM MÁ 50 ROKOV • OTVORENIE MATERSKÉHO CENTRA DÚHA • JESENNÉ UPRAŤOVANIE • EURÓPSKY TÝŽDEŇ MIESTNEJ DEMOKRACIE

TOPOLČIANSKE TENISTKY OPĀT MAJSTERKAMI SLOVENSKA

Druhý septembrový víkend sa na dvorcoch TC Topolčany konali Majstrovstvá SR družstiev starších žiačok v tenise. Tohto záverečného podujatia sa zúčastnilo 8 družstiev, ktoré postúpili z regionálnych súťaží do finále. Naše hráčky prešli všetkými tromi kolami bez zaváhania a suverénne vyhrali v silnej konkurencii najlepších tenistiek Slovenska v kategórii do 14 rokov. Je to skvelé zavŕšenie veľmi úspešnej sezóny, kedy sa našim tenistkám podarilo udržať na popredných priečkach v slovenskom rebríčku a zároveň začali dosahovať výrazné úspechy aj na medzinárodnej úrovni. Nadviazali v súťaži družstiev na minuloročný titul Majsteriek Slovenska mladších žiačok do 12 rokov. Za tento úspech sa zaslúžili: Tereza Mihalíková, Sindy Kurtinová, Dominika Sujová, Barbora Palcátová, Adriana Čanigová a náhradníčky Lucia Čanigová a Liliana Čepčeková. Vďaka patrí aj trénerom a hlavne rodičom, ktorí venujú deťom mnoho času, podpory a finančných prostriedkov.

Peter Palcát

PROJEKTY ZŠ GOGOĽOVA

Každá škola má svoju históriu, svoju atmosféru, svojich žiakov a ich rodičov, svojich učiteľov i nepedagogických zamestnancov. Naša základná škola píše svoju kroniku od septembra 1975. V súčasnosti sa žiaci vyučujú v 14 triedach. V budove ZŠ je poskytnutý priestor aj pre deti materskej školy, ktoré majú vytvorené ideálne podmienky. Svoje ciele sa každá škola snaží tlmočiť vo svojom školskom vzdelávacom programe. Náš ŠkVP nesie názov INaK – INformatika a Komunikácia. Vzdelávanie a výchova žiakov sú zamerané na rozvíjanie komunikačných zručností, informatickej vzdelanosti a celkovej pripravenosti žiakov do reálneho života. Od školského roka 2010/2011 sme obnovili tradíciu vyučovania v nultom ročníku. Nultý ročník je vytváraný pre deti, ktoré by mali mať odloženú povinnú školskú dochádzku. Namiesto ďalšieho roka v materskej škole môžu sa však deti stať žiakmi ZŠ – v podmienkach, ktoré zodpovedajú ich potrebám. Nultý ročník máme zavedený ako jediná škola v meste i okrese Topolčany. Rozvíjanie komunikačných zručností našich žiakov umožňuje vyučovanie anglického jazyka už od 1. ročníka. Prváci sa môžu zdokonaľovať vo svojom vyjadrovaní i vystupovaní v predmete dramatická výchova, druháci v rámci predmetu dopravná výchova sa učia bezpečnému správaniu na cestných komunikáciách. Pre tretiakov je environmentálna výchova príjemným stretnutím so svetom prírody a vstupom do sveta ekologického myslenia a konania. V štvrtom ročníku je novozavedený predmet regionálna výchova s dôrazom na históriu i súčasný život v topolčianskom regióne.

Mediálna výchova sa v našej škole vyučuje už štvrtý rok. Je nielen o poznávaní funkcií a histórie médií, ale najmä o praktickej práci žiakov s kamerou, fotografickým aparátom, vlastnými časopismi, o

realizácii vlastných školských videospráv i rozhlasových školských relácií. Na spoločenskej a multikultúrnej výchove pre piatokov a šiestakov žiaci získavajú sociálne zručnosti a schopnosť kvalitne spolunažívať s ľuďmi v rodine, v škole, v spoločnosti. Pre ôsmakov sme zaviedli predmet tvorba projektov a prezentačné zručnosti, ktorý ich pripraví nielen prezentovať svoje myšlienky a práce na verejnosti, ale je i dobrým štartom pred stredoškolským štúdiom. V spolupráci v Mestskom futbalovom klube Topolčany otvárame druhý rok triedu so športovou prípravou zameranou na futbal. Výsledkami deviatokov v Testovaní 9 – 2011 sme dokázali kvalitu prípravy našich žiakov zo strany pedagógov. V rámci mestských škôl naši deviatci najlepšie vyriešili matematiku, v úlohách zo slovenského jazyka a literatúry boli naši žiaci tretí v rámci ZŠ mesta Topolčany. Podpora vzťahu ku knihám, rozvíjanie čítania s porozumením a zmysluplného trávenia voľného času detí je výsledkom aktivít školskej knižnice. V zrekonštruovanom prostredí multimediálnej čítárne sa žiaci cítia ako doma. Školská knihovníčka Mgr. Zuzana Jenisová okrem pravidelnej výpožičnej činnosti pre našich žiakov organizuje i mnoho zaujímavých aktivít počas celého školského roka. Medzi najúspešnejšie patria besedy so spisovateľmi – Igor Molitor, Danica Pauličková, súťažné popoludnia pre čitateľov, burzy kníh, zábavno-tvorivé podujatia Čo je na knihe vzácné, Ako k nám prichádza kniha. Zaujímavým podujatím bol i Literárny workshop Trochu INaK. Pravidelne sa zapájame do Čitateľského maratónu, medzinárodného projektu Záložka do knihy spojuje i do súťaže O najzaujímavejšie podujatie školskej knižnice.

Naša škola zrealizovala viac úspešných projektov – Elektronizácia a revitalizácia školskej knižnice, Otvorená škola – šport, Rozvoj nového spôsobu myslenia žiakov o zdrojoch energie a jej spotrebe

pokračovanie zo str. 2

(Nadácia Ekopolis), SME v škole a mnoho ďalších. Dlhodobým a úspešným projektom je zapojenie našej školy do siete Škôl podporujúcich zdravie, kde zastrešuje aktivity koordinátorka Mgr. Mária Vančová. Dôležité pre každého pedagóga je spolupráca s rodičmi našich žiakov. Pravidelne organizujeme Dni otvorených dverí pre rodičov, kultúrne programy, otvorené vyučovacie hodiny. Rodičia sa môžu o výsledkoch svojich detí informovať nielen osobne či telefonicky, ale aj prostredníctvom internetovej žiackej knižky, ktorá je sprístupnená na školskej webovej stránke www.zsgogolovato.edu

page.org. Rodičia oceňujú aj starostlivosť o žiakov v rámci činnosti školského klubu detí a zaujímavé trávenie voľného času žiakov v krúžkoch školského strediska záujmovej činnosti.

Naši pedagógovia sú aj priekopníci v zavádzaní moderných metód vyučovania s využitím IKT priamo vo vyučovaní. Priestor poskytujeme aj iným učiteľom z okresu Topoľčany – škola je sídlom Klubu moderných učiteľov okresu Topoľčany. Záštitu nad činnosťou klubu prevzala riaditeľka školy PaedDr. Soňa Kytňárová. Koordinátorkou KMU OTO je zástupkyňa riaditeľky školy PaedDr. Eva Dzurková. Na pravidelných stretnutiach v IKT učebni sa členky klubu, učiteľky a vychovávateľky zo základných škôl okresu Topoľčany, navzájom učia, vymieňajú si skúsenosti a radia si navzájom. Výsledkom je zatraktívnenie vyučovania pre svojich žiakov a modernizácia vyučovania s využitím počítačov, interaktívnej tabule i multimédií. ZŠ na Gogoľovej ulici v Topoľčanoch má pred sebou ďalšie smelé plány – pokračovať vo vyučovaní v nultom ročníku, v triedach so športovou prípravou zameranou na futbal, zrealizovať renováciu vnútorných i vonkajších priestorov budovy i pričlenenie materskej školy k základnej škole. Na prvom mieste zostáva snaha pedagógov i nepedagogických zamestnancov vytvárať pre žiakov príjemné a inšpiratívne školské prostredie s využitím najmodernejších vyučovacích metód a postupov.

PaedDr. Eva Dzurková

REKONŠTRUKCIU ŠKÔL K SKVALITNENIU VÝCHOVY A VZDELÁVANIA V MESTE TOPOĽČANY

Mesto Topoľčany realizuje 6 rekonštrukcií základných a materských škôl, ktoré sú v prevažnej miere (95%) financované zo zdrojov Európskych štrukturálnych fondov a zo štátneho rozpočtu SR. Zo zdrojov mestského rozpočtu je však potrebné dofinancovať zvyšné finančné prostriedky (5%) a niektoré stavebné úpravy, ktoré neboli zahrnuté do rozpočtov projektov z dôvodu nepredvídaných udalostí a komplikácií. Konkrétne sa pripravili projekty na tieto školy: ZŠ Tribečská, ZŠ Hollého, ZŠ Škultétyho, MŠ Janka Kráľa, MŠ Tribečská II. a MŠ Škultétyho. Rozhodujúcim faktorom pri výbere škôl bol počet detí, ktoré navštevujú príslušné školy. Do výziev o získanie NFP na obnovu infraštruktúry vzdelávania sa zapojilo množstvo samospráv a iných subjektov. O to viac bolo pre nás potešujúce, že sme uspeli až pri 6 projektoch. Od samého začiatku realizovania projektov sme vedeli, že časť peňažných prostriedkov budeme musieť dofinancovať z mestského rozpočtu, pretože limit poskytnutých finančných prostriedkov bol daný počtom detí v príslušnej škole vynásobený stanoveným koeficientom. Nepredvídateľnou skutočnosťou, ktorá sa vyskytla po zahájení stavebných prác na jednotlivých školách spôsobili nekvalitné stavebné práce z rokov obdobia výstavby týchto objektov, ktoré boli postavené v období socializmu. Nízka kvalita stavebných prác prevedených

v tej dobe je značná a v nemalej miere k tomu prispieva i zanedbaná údržba v období, keď tieto základné a materské školy spravoval štát. Sme presvedčení, že po doriešení všetkých problémov a zistených stavebných nedostatkov z predchádzajúcich rokov mesto Topoľčany týmto vo výraznej miere prispeje k skvalitneniu výchovy a vzdelávania v našom meste. Napriek skutočnosti, že z prostriedkov ESF nebolo možné zrekonštruovať všetky budovy škôl, mesto Topoľčany za posledné obdobie zrealizovalo úpravu interiéru ZŠ Gogoľova ako maľba školských priestorov, úprava podláh a prestavba sociálnych zariadení v celej budove školy. Zrekonštruovali sa priestory v druhom pavilóne základnej školy. Z dôvodu zvýšeného záujmu rodičov o materské školy v našom meste sme tu v roku 2009 zriadili detašovanú triedu MŠ Tribečská I. Okrem toho riaditeľka ZŠ Gogoľova v rámci poskytnutých finančných prostriedkov na prevádzku školy zrekonštruovala školskú kuchyňu, zriadila novú počítačovú učebňu pre žiakov, spoločenskú miestnosť a postupne upravuje interiér jednotlivých tried. V blízkej budúcnosti budeme naďalej venovať pozornosť školám a školským zariadeniam. Postupne, podľa možností mestského rozpočtu sa ja a určite aj poslancovia budeme angažovať za opravu ešte nezrekonštruovaných objektov slúžiacich na výchovu a vzdelávanie. Myslím si, že Vy naši občania tiež uvítate ďalšie postupné rekonštrukcie škôl a školských zariadení. K tomuto je potrebné prijať všetky postupné riešenia s trpezlivosťou a pochopením.

Ing. Peter Baláž - primátor mesta

INFORMÁCIE PRE MAJITEĽOV PSOV

V meste Topolčany sa v priebehu leta vyskytol jeden prípad, keď pes napadol druhého psa a jeden prípad, kde došlo k napadnutiu človeka psom. V priebehu roku sme zaznamenali zvýšené množstvo pripomienok občanov dotýkajúcich sa správania majiteľov psov na internetovej stránke Mesta v časti diskusia (venčenie psov). Mesto Topolčany sa preto rozhodlo opakovane dať do pozornosti pravidlá, ktoré majitelia psov musia dodržiavať podľa VZN Mesta Topolčany č. 8 /2002 o podmienkach držania psov:

- Vodiť psa mimo chovného priestoru alebo zariadenia na chov môže len osoba, ktorá je fyzicky a psychicky spôsobilá a schopná ho ovládať v každej situácii, pričom je povinná predchádzať tomu, aby pes útočil alebo iným spôsobom ohrozoval človeka alebo zvieratá a zabráňovať vzniku škôd na majetku, prírode a životnom prostredí, ktoré by pes mohol spôsobiť.
- Psa možno vodiť na verejné priestranstvo a na miesta, na ktorých je voľný pohyb psov zakázaný, len na vódzke.
- Vodiť nebezpečného psa mimo chovného priestoru alebo zariadenia na chov môže len osoba, ktorá je plne spôsobilá na právne úkony. Na verejnom priestranstve musí mať nebezpečný pes nasadený náhubok.
- Za psa vždy zodpovedá držiteľ psa alebo osoba, ktorá psa vedie alebo nad psom vykonáva dohľad.
- Držiteľ psa a ten, kto psa vedie, je povinný oznámiť svoje meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu osobe, ktorú pes pohryzol.

Ten, kto psa vedie je povinný oznámiť osobe, ktorú pes pohryzol aj meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu držiteľa psa. Súčasne je povinný skutočnosť, že pes pohryzol človeka bez toho, aby bol sám napadnutý alebo vyprovokovaný, ak sa nepoužil v nutnej obrane alebo v krajnej núdzi oznámiť mestu, kde je pes evidovaný.

- Mesto označilo tabuľami miesta, kde je:
 - a/ vstup so psom zakázaný /cintoríny, športové ihriská, areály MŠ, areály ZŠ, pieskoviská, detské ihriská/
 - b/ voľný pohyb psa zakázaný /mestské parky/
- Ak pes znečistí verejné priestranstvo výkalmi, je ten, kto psa vedie povinný výkaly bezprostredne odstrániť.
- Osoba, ktorá vedie psa, musí mať pri sebe prostriedky na zber výkalov a túto povinnosť musí preukázať pri kontrole. Pri nesplnení podmienky zaplatí pokutu stanovenú zákonom SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.
- Mesto označilo na miestach, kde je voľný pohyb psov povolený, kontajnery na komunálny odpad tak, aby bol viditeľný účel ich použitia, aj na odkladanie psích výkalov. Mesto zabezpečí potrebné hygienické odstraňovanie psích výkalov.

Žiadame majiteľov psov, aby vo vlastnom záujme dodržiavali ustanovenia vyššie uvedeného VZN a tým vyhli sa sankcionovaniu členmi MsP. Dodržaním týchto povinností prispievajú skvalitneniu životného prostredia v meste, k ochrane zdravia detí hrajúcich sa na detských ihriskách a k zlepšeniu medziľudských vzťahov.

Mgr. Tomáš Schwarz, referent OVŽPaVK

ZRIADENIE NOVEJ MATERSKEJ ŠKOLY V TOPOĽČANOK

Za posledné obdobie sme zaznamenali zvýšený záujem rodičov zo sídliska F o materské školy. Keďže zriadenie novej materskej školy musí byť v súlade s postupmi podľa platnej legislatívy, tento proces si vyžaduje dlhodobejšiu prípravu. Z tohto dôvodu mesto Topolčany v spolupráci s riaditeľkou Materskej školy, Tribečská 2633/12 v Topolčanoch Katarínou Bezákovou zriadilo k 15.9.2009 detašovanú triedu na ZŠ Gogoľova 2143/7, Topolčany. Vytvorením detašovanej triedy sme uspokojili potreby našich rodičov v krátkom čase. V súčasnosti navštevuje túto triedu 21 detí.

Mesto Topolčany ako zriaďovateľ škôl a školských zariadení má v pláne zriadiť k 1. januáru 2012 v Topolčanoch novú materskú školu bez právnej subjektivity v areáli Základnej školy, Gogoľova 2143/7, Topolčany pre 40-50 detí, čiže 2 triedy. Naším zámerom je v tejto materskej škole zaviesť výučbu cudzieho jazyka v predškolskej výchove počas celého dňa pobytu dieťaťa, čiže nielen krúžkovou činnosťou. Deti sa tak naučia cudzí jazyk prirodzeným spôsobom, podobne ako pri osvojovaní materčiny – hrajú sa, počúvajú riekanky, pesničky a opakujú slová.

K 31. decembru 2011 súčasne so vznikom novej materskej školy zanikne detašovaná trieda Materskej školy, Tribečská 2633/12,

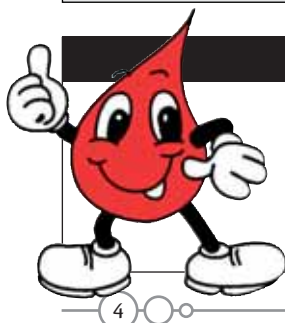
Topolčany. Po zriadení Materskej školy, Gogoľova 2143/7, Topolčany budú nasledovné kroky smerovať k zlúčeniu so základnou školou t.j. k vzniku subjektu Základná škola a materskou školou, Gogoľova 2143/7, Topolčany.

PaedDr. Martina Mazáňová, vedúca oddelenia školstva MsÚ

TOPOĽČIANSKA KVAPKA KRVI

Mesto Topolčany, Mládežnícky parlament mesta Topolčany, Slovenský červený kríž územný spolok v Topolčanoch organizujú **Topolčiansku kvapku krvi pod záštitou primátora mesta**, ktorá sa uskutoční dňa

12. októbra 2011 v čase od 8,00 – 11,00 hod. v predsáli Mestského úradu v Topolčanoch. Stačí si priniesť občiansky preukaz a kartu poisťenca. Bližšie informácie Vám poskytnú v podateľni Mestského úradu alebo na tel. čísle 5340101.

MESTO TOPOĽČANY PODPORUJE ZRIAĐOVANIE ŠPORTOVÝCH TRIED

Mesto Topolčany venuje veľkú pozornosť príprave zázemia pre všetky školy nachádzajúce sa v našom meste. Aktívne participujeme na rozvoji športu, zvýšení možností športovania a v neposlednom rade na podpore športových talentov. O školy pôsobiace na území mesta majú záujem nielen žiaci z Topolčan, okolitých dedín, ale aj z iných okresov. Tento záujem je podmienený dopytom nadštandardných požiadaviek zo strany rodičov v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu. V zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Topolčany sú štyri základné školy. Tri z nich majú zriadené športové triedy. Na ZŠ Škultétyho 2326/11 sú hokejové triedy, na ZŠ Hollého 696/3 plavecké triedy a na ZŠ Gogoľova 2143/7 futbalové triedy.

Platná legislatíva upravuje výchovu a vzdelávanie žiakov so športovým nadaním, školy a triedy pre týchto žiakov, ich prijímanie a organizáciu výchovy a vzdelávania zákonom č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v § 103, §104, §105 a §106. Vyradením Základnej školy, Tovarníckej 1641/57, Topolčany zo siete škôl a školských zariadení Slovenskej republiky a uznesením MsZ v Topolčanoch zo dňa 29.6. 2011, ktoré schválilo zrušenie rozpočtovej organizácie Základnej školy Tovarníckej 1641/57, Topolčany k 31. augustu 2011 sa od 1. septembra 2011 žiaci športových hokejových tried stali žiakmi nástupníckej školy – Základnej školy, Škultétyho 2326/11, Topolčany. V každom nasledovnom školskom roku sa zriadi športová hokejová trieda v 5. ročníku na ZŠ Škultétyho 2326/11, Topolčany. Vyučovanie sa realizuje v predmete športová príprava a pohybová príprava podľa schváleného rámcového učebného plánu (majú zvýšený celkový počet hodín o 15 na predmet športová príprava), ktorý je záväzným dokumentom pre učiteľov športovej prípravy a trénerov športových hokejových tried. Športová a pohybová príprava sa zabezpečuje formou športových tréningov, sústredení a účastou na pravidelných športových súťažiach organizovaných SZLH pre príslušné vekové kategórie a zabezpečujú ju kvalifikovaní učitelia telesnej výchovy a profesionálni tréneri s príslušnou

kvalifikáciou. Trénerom pri organizačnej práci v hokejových triedach pomáhajú vedúci mužstva z radov rodičov. Mesto Topolčany so Základnou školou, Škultétyho 2326/11, Topolčany, hokejovým klubom HC Topolčany a Slovenským zväzom ľadového hokeja uzavrelo dohodu o zriadení športových tried v ľadovom hokeji. Dohoda sa uzavrela na základe zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní žiakov (školský zákon), Vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 320/2008 o základnej škole a rámcového učebného plánu MŠVVaŠ SR zo dňa 20. mája 2011 pod číslom 2011-7881/18675.921 ako súčasť štátneho vzdelávacieho programu. Mesto ako zriaďovateľ školy finančne zabezpečuje činnosť športovej triedy. Ďalej prostredníctvom hokejového klubu HC Topolčany zabezpečuje telovýchovné objekty (ľadovú plochu, športovú halu, tréningovú trávnatú plochu) na uskutočnenie systematického tréningu žiakov športových tried so zameraním na hokej. Hokej k Topolčanom neodmysliteľne patrí. Mesto Topolčany bude naďalej venovať osobitnú starostlivosť talentovaným žiakom a mládeži. Na Základnej škole, Škultétyho 2326/11 sa od tohto školského roku vzdelávajú aj nadaní žiaci, ktorí sa venujú hádzanej. V budúcnosti sa uvažuje o zriadení športových tried zameraných na hádzanú. Na Základnej škole, J. Hollého 696/3, Topolčany sú zriadené športové triedy zamerané na plávanie. Pravidelná športová príprava – plávanie je v tejto škole organizované už v 3.-4. ročníku v počte 3 hodiny týždenne. Škola má uzavretú dohodu o zriadení športovej triedy plávania podpísanú zriaďovateľom, športovým klubom ŠK Topvar Topolčany a Slovenskou plaveckou federáciou. Na Základnej škole, Gogoľova 2143/7 v spolupráci s MFK Topolčany sú už druhý rok vytvorené futbalové triedy. Žiaci v rámci výučby absolvujú 5 hodín športovej prípravy so zameraním na futbal. Výučba je orientovaná predovšetkým na cibrenie techniky. Zároveň škola v spolupráci s MFK každoročne organizuje turnaj malých športovcov pre žiakov I. stupňa, ktorý je orientovaný na výber talentovaných žiakov na futbal.

PaedDr. Martina Mazáňová, vedúca oddelenia školstva MsÚ

SEZÓNA NA LETNOM KÚPALISKU V ROKU 2011

Sezóna na letnom kúpalisku v Topolčanoch bola vzhľadom na klimatické podmienky, v ktorých sa nachádzame v podstate klasická. Každý rok býva obyčajne jeden mesiac, kedy je návštevnosť nadpriemerná. Tento krát to bol záver mesiaca augusta, kedy sme zaznamenali za posledné dva týždne polovicu všetkých návštevníkov. V tejto sezóne navštívilo kúpalisko 35 099 návštevníkov, čo je o 4 405 menej ako v roku minulom napriek tomu, že paradoxne bolo v tomto roku o tri prevádzkové dni viac. Ceny vstupného boli udržané na úrovni roka 2010. Okrem bežnej prevádzky boli v areáli alebo jeho blízkom okolí zabezpečované kultúrno-spoločenské a športové akcie, s ktorých spomenieme hlavne konanie medzinárodného stretnutia mládeže Eurocamp 2011, organizovanie 50. ročníka medzinárodného vodnopóloveho turnaja o Štít mesta Topolčany, zabezpečenie sústredenia slovenskej ženskej vodnopólovej reprezentácie. V júli a auguste sa uskutočnili dva turnaje v plážovom volejbale. Okrem toho sa počas celej sezóny zabezpečovali ranné a večerné tréningy plaveckých a vodnopólových oddielov. Aj napriek množstvu akcií sa nám podarilo zabezpečiť vysoký hygienický štandard, o čom svedčia laboratórne výsledky rozborov vody pracovníkmi regionálnych úradov verejného zdravotníctva v Nitre a Topolčanoch. Pracovníci kúpaliska v Topolčanoch ďakujú všetkým návštevníkom, že svojou disciplinovanosťou prispeli k bezpečnej prevádzke a tešia sa na spoluprácu v roku 2012.

Ing. Jozef Mikula, vedúci odboru správy majetku a služieb

EURÓPSKY TÝŽDEŇ MIESTNEJ DEMOKRACIE

10. 10. 2011 – 14. 10. 2011

„Ľudské práva na miestnej úrovni“

Európsky týždeň miestnej demokracie (ETMD) je každoročný európsky projekt so súčasne prebiehajúcimi národnými a miestnymi podujatiami. Termín „týždňa“ je odvodený od termínu, kedy bola otvorená na podpis Európska charta miestnej samosprávy v Rade Európy v roku 1985 (účinnosť nadobudla v roku 1988). Prostredníctvom tohto nástroja sa signatárske štáty zaviazali uznať princípy miestnej samosprávy vo vnútroštátnom zákonodarstve. ETMD bol prvýkrát spustený v roku 2007, s cieľom pripomenúť si 50. výročie iniciatívy Rady Európy pre budovanie demokracie.

Mesto Topolčany bude počas Európskeho týždňa miestnej demokracie organizovať nasledovné aktivity:

- deň otvorených dverí na MsÚ **10. 10. 2011 v čase od 10,00 – 11.00 hod. a od 12.00 – 15.00 hod.**
- návšteva obyvateľov v zariadeniach sociálnych služieb
- návšteva základných škôl primátora mesta spojená s prednáškou o miestnej demokracii
- **Topolčianska kvapka krvi** pri príležitosti Európskeho týždňa miestnej demokracie **12. 10. 2011 v čase od 08,00 – 11,00 hod.** v predsáľi zasadačky MsZ

Blížšie informácie o ETMD sa dozviete na stránke mesta www.topolcany.sk

Mgr. Janetta Kadliečková – vedúca organizačného odboru

TRIBEČSKÁ A TOPOĽČANY S TITULOM MAJSTRA SVETA

Dosiahnuť titul majstra sveta je popri olympijskom víťazstve najvyšším športovým úspechom a ocenením. Na konci štvrtého augustového týždňa ho v speed bedminton v kategórii U 14 získal trinásťročný Adam Kakula, žiak 8.A triedy Základnej školy na Tribečskej ulici v Topoľčanoch. Je to výnimočný úspech a najskôr prvý topoľčiansky majster sveta v individuálnych hraných športoch. Tieto majstrovstvá sveta sa konali v nemeckom Berlíne 26. a 27. augusta 2011 s účasťou 380 súťažiacich z 29 štátov. Kvalifikoval sa na ne s úspechom na Slovak Open 2011 a majstrovstvách Slovenska. Ako Adamov tréner s nim nemohol cestovať jeho otec, ale ako sa sám vyjadril, bol na to zvyknutý, pretože na viacerých pretekoch bol už sám. Adam začal boje v skupinovej fáze s piatimi účastníkmi a všetky štyri zápasy vyhral bez straty setu s postupom do štvrtfinále, cez ktoré hladko prešiel. V semifinále narazil na svojho reprezentačného kolegu René Lecsa, s ktorým zvíťazil 2:1 na sety. Finále sa hralo už na tri víťazné sety. V ňom Adam Kakula narazil na Chorváta Bruna Grofelnika. Po vynikajúcom výkone ho porazil 3:0 po setoch 16:7, 16:9, 16:7. Výborný výkon a vynikajúci úspech, pre našu školu a naše mesto historický. Po návrate z Berlína sme Adama Kakulu požiadali o krátke vyjadrenie k jeho najvýznamnejšiemu športovému úspechu: „Na tieto majstrovstvá som sa nepripravoval nejako špeciálne, venoval som sa hlavne tenisu, pri ktorom som naberal aj potrebnú kondíciu. Boli sme ubytovaní skôr v skromnejších podmienkach, ale so stra-

vovaním problémy neboli. Vo finále som nastúpil proti hráčovi, ktorý bol svetovou jednotkou a dovedy vlastne neporazený. Na zápase bola výborná atmosféra a celá naša výprava ma povzbudzovala. Slovensko získalo spolu s mojou osem medailí, ale nejaké špeciálne oslavy to neboli. Hneď na druhý deň v nedeľu sme sa museli ponáhľať domov, ale doma som si to vychutnal o to viac“.

Gejza Sitkey

**V OCEŇOVANÍ ŠKÔL ZŠ TRIBEČSKÁ
NAJÚSPEŠNEJŠIA V KRAJI**

O tom, že na Tribečskej sú deti nielen nadané a talentované, ale aj športovo zdatné, netreba pochybovať. Svedčí o tom umiestnenie školy v hodnotení základných škôl v územnej pôsobnosti Krajského školského úradu v Nitre, ktoré sa zapojili do vyhodnotenia predmetových olympiád a postupových súťaží v školskom roku 2010/2011. Z celkového počtu 360 tu súťažilo 280 škôl. Riaditeľka školy Mgr. Gabriela Herodeková na porade riaditeľov škôl, ktorá sa konala 12. 9. 2011 na Mestskom úrade v Nitre, prevzala z rúk prednostky Krajského školského úradu Mgr. Krisztíny Száz diplom za 1. miesto. Takisto ako v minulom roku bola opäť ZŠ Tribečská pre ostatné školy najsilnejším súperom. Získala 353 bodov a umiestnila sa pred ZŠ Komenského v Komárne (296 bodov) a ZŠ Pribinova v Zlatých Moravciach (294 bodov), ktoré skončili na druhej a tretej pozícii. V okresnom vyhodnotení škôl podľa úspešnosti v športových súťažiach ZŠ Tribečská tiež získala prioritné 1. miesto (313 bodov). Predbehla ZŠ Hollého (244 bodov) a ZŠ v Ludaniciach (181 bodov).

O prvenstvo Tribečskej sa najviac zaslúžili hlavne títo žiaci: Peter Pavel Arthur Petráš, Ján Gajdica, Dominika Mikátová, Dorota Košťálová, Dávid Pokus, Adam Kakula, Denis Karaba, kolektív žiačok v stolnom tenise, kolektív mladších žiačok vo florbale a pedagógovia, ktorí ich na súťaže pripravovali. Vedenie školy, učitelia, žiaci i rodičia majú veľkú radosť z tohto úspechu, ktorý sa za posledné roky už viackrát zopakoval či už v okresnom alebo v krajskom meradle. Urobíme všetko pre to, aby sme si túto vynikajúcu pozíciu udržali aj v nasledujúcich rokoch.

Mgr. Libuša Balážová

Mesto Topoľčany a MsKS Topoľčany
vás pozývajú na

**VEĽKÝ TOPOĽČIANSKY
JARMOK**

6. — 8. októbra 2011

pestrý výber tovaru, bohaté dary jesene,
kultúrny program, jarmočné atrakcie

bližšie informácie a podmienky pridelovania predajných miest nájdete na webovej stránke mesta www.topolcany.sk alebo na č. tel. 038/53 40 207

DVOJNÁSOBNÁ RADOSŤ ZŠ ŠKULTÉTYHO

5. september 2011 bol pre žiakov Základnej školy na Škultétyho ulici v Topolčanoch dvojnásobne slávnostný. Tak ako všetci školáci, aj naši žiaci začali po dvojmesačných letných prázdninách nový školský rok. Privítali sme nových pedagógov, prvkov a žiakov športových hokejových tried. Druhým dôvodom na oslavu bolo slávnostné odovzdanie novej prístavby školy žiakom prvého stupňa. Mesto Topolčany zrealizovalo z eurofondov projekt, v rámci ktorého na časti školského dvora vyrástla nová poschodová budova. Súčasťou pavilónu je 11 klasických tried vybavených novým nábytkom, herňa pre deti v školskom klube, kabinety a sklad učebných pomôcok. Dataprojektory a interaktívna tabuľa pomáhajú žiakom zvládať pútavou formou aj náročnejšie učivo. Všetci žiaci 1. stupňa majú na chodbách vlastné šatňové skrinky a sociálne zariadenia. Z projektu sme vybudovali a zariadili ďalšie jazykové laboratórium a počítačovú triedu, ktoré využívajú všetci žiaci školy. Vďaka prístavbe majú žiaci 2. stupňa samostatné šatne, čím sa nám podarilo vyriešiť problémy s nedostatkom priestorov. Premiestnili sme aj školskú dielňu, ktorá slúži na vyučovanie hodín techniky a sveta práce. V blízkej dobe plánujeme dokončiť fitness učebňu a hudobno-tanečné štúdio, ktoré budú využívané v rámci telesnej a športovej výchovy, popoludní v záujmových útvaroch a na relax. Súčasťou rekonštrukcie školy bolo aj zateplenie pôvodnej budovy, hydro a termo izolácia strechy, nová fasáda, podlahy a maľovka priestorov. Zrekonštruovanú školu odovzdal do užívania

slávnostným prestrihnutím pásky primátor mesta Topolčany Ing. Peter Baláž v prítomnosti hostí z mesta a zástupcov staveľských subjektov. Priáním úspešného zvládnutia školského roka 2011/2012 sme v našej škole začali nový školský rok.

Autor textu: Mgr. Daniela Vystrčilová
Autor fotografií: PaedDr. Jana Šubová

TRIBEČSKÉ MÚZEUM 50-ROČNÉ

Prvé snahy o založenie múzea v Topolčanoch sa objavujú až po druhej svetovej vojne. Z iniciatívy niekoľkých nadšencov o regionálnu históriu vedených Emilom Vojtylom vzniká začiatkom roka 1948 prípravný muzeálny výbor, ktorý začína zhromažďovať prvé predmety, predovšetkým archeologickej povahy. Na základe aktivít členov výboru Dočasná okresná správna komisia v Topolčanoch 30. apríla 1948 schválila štatút Stredonitrianskeho múzea v Topolčanoch a vymenovala 6-členný muzeálny výbor. Prvým správcom zbierok sa stal Jozef Porubský, profesor na topolčianskom štátnom gymnáziu, kde boli zbierky dočasne uložené. Napriek narastajúcemu počtu zbierkových predmetov a značnému úsiliu členov muzeálneho výboru múzeum prakticky existovalo len v deklarovanej forme, nevyvinulo sa do riadnej inštitucionálnej podoby. K tomuto stavu okrem iných dôvodov značnou mierou prispela aj skutočnosť, že múzeu neboli pridelené žiadne priestory na uloženie zbierkových predmetov a výkon múzejných aktivít. K úplnej stagnácii organi-

zovanej múzejnej činnosti v regióne dochádza po odchode profesora Porubského do Múzea v Bojniciach. S ním odišla aj časť zbierok, časť bola presunutá do AÚ SAV v Nitre.

V januári 1958 z iniciatívy Jozefa Porubského pri Okresnom dome osvety v Topolčanoch vznikol vlastivedný krúžok, ktorý vyvíjal aktívnu zberateľskú, výskumnú a publikačnú činnosť. Krúžok vydával cyklostylovaný časopis Správy vlastivedného krúžku, v ktorom boli uverejňované populárno-náučné články z histórie, archeológie, národopisu a prírodných vied. Uvedené aktivity členov krúžku v ďalšom období zohrali podnetnú úlohu pri vzniku múzea v Topolčanoch. K jeho založeniu významnou mierou prispel aj unikátny nález fosílnych zvyškov mastodonta, objavený členmi krúžku pod vedením Ernesta Opluštila roku 1960 v katastri obce Kuzmice. Vzácný nález bol uložený v priestoroch mestskej radnice, ktorá sa stala prvým sídlom múzea.

K oficiálnemu založeniu múzejnej ustanovizne v Topolčanoch

pod názvom Okresné vlastivedné múzeum dochádza 1. marca 1961 schválením štatútu múzea a vymenovaním Vladimíra Kedroviča za prvého riaditeľa múzea. Roku 1973 múzeum bolo premenované na Vlastivedné múzeum v Topolčanoch, od 1. 6. 1996 nesie názov Tribečské múzeum v Topolčanoch. Zriaďovateľmi múzea boli MsNV v Topolčanoch (1961-1963), ONV v Topolčanoch (1963-1990), MK SR (1991-1996), KÚ v Nitre (1996-2002). Od 1. apríla 2002 zriaďovateľskú funkciu múzea prevzal NSK.

Tribečské múzeum v Topolčanoch je kultúrna inštitúcia fondového typu so zbierkotvorným, vedeckovýskumným a kultúrno-výchovným zameraním. V sieti slovenských múzeí patrí do kategórie regionálnych múzeí vlastivedného charakteru s užšou špecializáciou na dokumentáciu dejín chmeliarstva, sladovníctva a pivovarníctva na Slovensku. Od apríla 1999 sídli v budove bývalého kráľovského súdu na Krušovskej ul. v Topolčanoch.

V súčasnom období Tribečské múzeum vo svojom zbierkovom fonde eviduje 81 511 zbierkových predmetov z oblasti spoločenských vied (archeológia, história, etnológia, numizmatika) a prírodných vied (geológia, mineralógia, petrografia, paleontológia, botanika, zoológia). Medzi nimi je, či už vo forme solitérov alebo ucelených zbierok, množstvo skutočne významných exponátov.

Najcennejším zbierkovým predmetom z hľadiska jeho ojedinelosti a starobylosti sú fosílné zvyšky čeľuste s klami treťohorného chobotnáča mastodonta, nájdené na lokalite Hájik v katastri obce Kuzmice. Celková dĺžka nálezu je 3 370 mm, z toho kly dosahujú dĺžku 2 200 mm (je vystavený v stálej expozícii). Najväčší súbor v archeologickom fonde tvorí vyše dvojtisícová zbierka zo stredovekého a novovekého pohrebiska z lokality Krásno – Chrib, nájdená pri výskumoch vedených Oldrichom Krupicom v rokoch 1952

– 1954. Významné miesto v historickom fonde patrí zbierke historických strelných a chladných zbraní pochádzajúcej z pozostalosti topolčianskeho zberateľa, zbierke predmetov dokumentujúcich chmeliarstvo, sladovníctvo a pivovarníctvo na Slovensku, zbierke výrobkov zaniknutých sklární v Uhrovskej doline a numizmatickej zbierke.

Medzi predmetmi prírodovedného charakteru sa okrem vzácnych fosílnych nálezov mastodonta, jaskynného medveďa či trojprstého pravekého koňa nachádzajú aj dermoplastické preparáty mnohých vzácnych živočíšnych druhov, herbárové zbierky so vzácnymi druhmi rastlín či rôzne variety minerálov.

Múzeum disponuje kvalitným fondom odbornej literatúry a odborných časopisov z jednotlivých vedných odborov, ktorý je formou prezenčného štúdia prístupný aj verejnosti. Záujemcom o všeobecnú muzeológiu, regionálnu históriu a prírodné vedy sú k dispozícii tiež materiály z dokumentačného fondu a fotoarchívu a odborné metodické poradenstvo. Ponuku služieb určených návštevníkom múzea dopĺňa predaj propagačného materiálu a literatúry, prevažne z vlastnej edičnej činnosti múzea.

Tribečské múzeum v Topolčanoch v rámci svojich prezentačných aktivít návštevníkom ponúka stálu expozíciu Príroda stredného Ponitria, krátkodobé výstavy rôzneho tematického zamerania, prednášky, odborné semináre, tvorivé dielne, výtvarné a vedomostné súťaže a ďalšie zaujímavé podujatia. Aktuálne je v múzeu nainštalovaná výstava Huby našich lesov a prezentačné podujatie s tvorivou dielňou Cestovanie Afrikou.

PhDr. Blažena Šmotláková

Foto: Lubomír Labuda

HYGIENA – HISTÓRIA PODNIKANIA V TOPOLČANOK

V minulom čísle sme predstavili krátku, ale veľmi dôležitú epizódu z dejín farmaceutického priemyslu – firmu Unita, ktorá vyrábala obväzový materiál, gázu, kaliká, leu-koplasty a iné zdravotnícke články pre slovenský trh. Bola to jedna z mála slovenských farmaceutických firiem, ktoré existovali pred rokom 1948. Náš príbeh sa skončil presťahovaním firmy do Nitrianskeho Pravna, kde rodina Országhovcov našla lepšie priestorové podmienky pre rozvoj Unity. Ale nevyužitie neostali ani priestory bývalej pekárne na Špitálskej ulici v Topolčanoch.

Tu pôvodne pracovalo približne 15 až 20 žien, ktoré by ostali bez práce, ale Országhovci vymysleli novú výrobu. Z vaty a obväzov, ktoré sa vyrábali v Nitrianskom Pravne, dovážali prebytky do Topolčian a ženy tu šili dámske vložky. Bola to nová a tiež prosperujúca výroba, ktorú pomenovali Hygiena. Jej trvanie však bolo veľmi krátke, a preto sa tento názov v archívnych dokumentoch nezachoval, existuje vďaka spomienkam Štefana Országha mladšieho – najmladšieho z trojice bratov Országhovcov. Priestor, v ktorom sa dámske vložky vyrábali, pozostával z jednej výrobnéj haly s rozmermi približne 8 x 20 metrov. Sem Rudolf Országh, najstarší z bratov, zakúpil od trenčianskej firmy Tiberlink šijacie stroje (približne 10 až 15 kusov), pomocou ktorých ženy ručne šili vložky. Hotové výrobky sa tu aj balili a následne distribuovali po celom Slovensku. Aj keď táto výroba už len okrajovo zasahuje do rezortu farmaceutického priemyslu, vzhľadom na úzku

finančnú aj personálnu prepojenosť s firmou Unita ju sem môžeme priradiť. Ďalším faktom, ktorý hovorí v prospech tohto argumen-

tu, je aj skutočnosť, že nie je jasné ani právne postavenie firmy Hygiena. Pravdepodobne táto firma existovala len ako živnosť alebo ako súčasť koncesie Unity a nie ako samostatná firma. Je pravdepodobné, že časom by sa byrokratické náležitosti dali do poriadku a firma by skutočne vznikla, ale tieto snahy prerušil prevrat v roku 1948 a následné konfiškácie. Vzhľadom na skutočnosť, že budova na Špitálskej ulici bola prenajatá na 15 rokov a strojné zariadenie bolo zničené alebo rozkradnuté, ani Országhovci si naň v reštitúcii nenárokovali, čím sa nezachovali ani ďalšie možné informácie.

Firma Hygiena skončila veľmi rýchlo. Po konfiškácii bola zlikvidovaná a tovar, ktorý vyrábala, sa začal na Slovensko dovážať z Čiech. Likvidáciou Hygieny sa uzatvárajú aj krátke, ale veľmi zaujímavé dejiny farmaceutického priemyslu v Topolčanoch. Nám ostáva len veriť, že časom sa na povrch vynoria ďalšie, doposiaľ neznáme dokumenty, ktoré by viac odhalili tajomstvo a vlastnú históriu farmaceutických firiem Unita a Hygiena. Alebo snáď viete viac? Ak áno, dajte nám vedieť a pomôžte skompletizovať túto zaujímavú časť dejín farmaceutického priemyslu. Napíšte na adresu dejiny.farmacie@gmail.com alebo sa obráťte na redakciu.

Richard R. Senček

archív Mgr. Ivan Mallo

OKIENKO HISTÓRIE MESTSKÝCH ČASTÍ VEĽKÉ A MALÉ BEDZANY

V rokoch 1924-1925 sa do obce Veľké Bedzany nasťahovala početná etnická skupina Nemcov, pôvodnými obyvateľmi prezývaní „handlovskí Nemci“. Usadili sa v tzv. bírešských domoch a od krušovskej barónskej rodiny Foresterovcov odkúpili kaštieľ a pozemky. Postupne si v okolí kaštieľa postavali vlastné domy a vznikla tak „Handlovská kolónia“. Zriadili si vlastnú „nemeckú školu“. V r. 1927 sa do tejto kolónie prisťahovala rodina Ficova z Hrušovian, ktorá tiež odkúpila časť pozemkov od rodiny Forestier, niektoré pozemky dostali pridelené aj po komasácií Sirotským úradom v Prievidzi sirotám po padlých vojakoch. Táto nemecká kolónia bola uzavretou komunitou do 1. apríla 1945, kedy sa nemeckí občania odsťahovali do Nemecka s výnimkou rodiny Tonhauzer a László, ktorí mali výnimku, ale majetok im bol skonfiškovaný. Zaujímavosťou založenia osady Dolné (Malé) Bedzany bola vynikajúca poloha pri sútoku dvoch potokov, ktorú využili usadlíci pre chov dobytká a oviec. Existenciu Majerčeka – zaužívaný názov pre túto časť chotára, potvrdzuje Daňový súpis z r. 1753. Nachádzala sa tu „pastierňa“ – nízký domček zo surových tehál, ktorý slúžil ako prístrešie pre pastierov hospodárskych zvierat.

autori: Gabajová, Markovičová, Ladický, Koprda

Daňový súpis

nitrianskej župy zväzok pre okres **Obdokovec**
dedina **Malé Bedzany** rok 1753

495

Výmera obrábaných pozemkov a vlastnícky vzťah ku nim

Romeus Oprifew Seminatura Frat
Mexicacura In Terris Arabilibus Botafin
Chahava Brachidoro Cocafun

Comina Vocorum
Incolazum Conaibutioni Obnoxiocum
/Mena miest, obcí s obyvateľmi /
/ov podliehajúcich daniam/

Calcaurazum

Bratislavské merice/ /Majer/

	1 ^{te}	2 ^{te}	3 ^{te}						
<i>James Holba</i>	1	1/4			30	3	3	5	1/2
<i>Michael Buzanovszky</i>	1	1/4			30	3			1/2
<i>Michael Belán</i>	1	1/4			30	3	1/2	3	1/2
<i>Andreas Ublar</i>	1	1/4			30	3		2 1/2	1/2
<i>James Huzogka</i>	1	1/4			30	3			1/2
<i>James Novotny</i>	1	1/4			30	3			1/2
<i>Ad. Lazarán cum Alia</i>	1								
<i>Ferd. Lazarán in diverso</i>	1	1/4			30	3	2 1/2		1/2
<i>Marionna Matuška cum Alia (bram) medem</i>	2	1/4			30	3	2 1/2	5	1/2
<i>Georgius Ueban</i>	1	1/4			30	3			1/2
<i>Adam Vidarovszky</i>	1	1/4			30	3			1/2
Súma 12									

Inquilini Domos Sabentes: = obyvatelia vlastníci domy

Pecoraria Barmen

Srdečne pozývame Vás,
mamičky a oteckovia, prídte k nám
do Materského centra „Dúha“
so svojimi deťmi
do priestorov Materskej školy
Gagarinova 2636/15, Topoľčany.

Slávnostné prestrihnutie pásky.

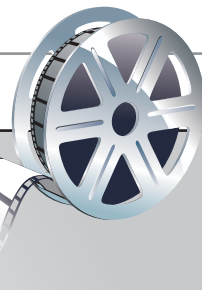
Naším zámerom je:

- poskytovať neformálne sociálne služby pre matky prevažne na materskej a rodičovskej dovolenke a pre rodiny s deťmi predškolského veku (krátkodobé opatrovanie detí, priestor pre hru a aktívne trávenie voľného času s dieťaťom ...),
- vytvárať podmienky pre seberealizáciu ženy – matky, pomáhať zmierniť spoločenskú izoláciu rodičov na rodičovskej dovolenke,
- vytvárať priestor pre bezpečnú a tvorivú zábavu detí, spoznávanie okolitého sveta a budovanie prvých sociálnych vzťahov,
- zabezpečovať dostupnosť informácií o tehotenstve, dojčení, o výchove a základnom sociálnom poradenstve,
- organizovať odborné prednášky, tréningy, vzdelávacie aktivity a diskusie,
- poskytovať neformálne poradenstvo,
- organizovať programy zamerané na trávenie voľného času rodín, rodinné podujatia kultúrneho, či športového zamerania, bazáre, burzy a iné.

Srdečne Vás pozývame na aktivity ako napríklad hrové činnosti s názvom „Z každého rožku trošku“, tvorivé dielne pre šikovné rúčky, cvičenia pre mamičky, cvičenia pre tehuľky, vzdelávacie aktivity zamerané na opätovné začlenenie žien na pracovný trh, vzdelávacie aktivity v oblasti sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej prevencie v oblasti sociálno-právnej pomoci. Zároveň pre Vás pripravujeme každoročné aktivity ako sú Mikuláš v Materskom centre Dúha, Vianoce a tradície v našom regióne, Fašiangový karneval, Kúzelník, Divadlo, MDD, burzy detského oblečenia, Halloweenke strašidielka, fotografovanie detí a pod.

Otvorenie materského centra Dúha.

MESTSKÉ KULTÚRNE STREDISKO TOPOLČANY KINO SPOLOČENSKÝ DOM • október 2011

1., 2. X. – sobota, nedeľa o 19.00 h

Americké širokouhlé akčné sci – fi.
Slovenské titulky.

X – MEN: PRVÁ TRIEDA

Vstupné: 2,30 €
nevhodné pre maloletých do 12 rokov

5., 6. X. – streda, štvrtok o 19.00 h

Česko – slovenská komédia.

MUŽI V NÁDEJI

Vstupné: 2,30 €
nevhodné pre maloletých do 15 rokov

7., 8., 9. X. – pia, so, ne o 17.00 h

Americko – belgická širokouhlá animovaná rodinná komédia. Slovenský dabing.

ŠMOLKOVIA

Vstupné: 2,30 €

vhodné pre všetky vekové skupiny

7., 8., 9. X. – pia, so, ne o 19.00 h.

Americká širokouhlá komédia.
Slovenské titulky.

ŠÉFOVIA NA ZABITIE

Vstupné: 2,30 €
nevhodné pre maloletých do 15 rokov

12., 13. X. – streda, štvrtok o 19.00 h

Česká širokouhlá dráma.

NEVINNOSŤ

Vstupné: 2,30 €
nevhodné pre maloletých do 12 rokov

14., 15., 16. X. – pia, so, ne o 19.00 h

Americké širokouhlé akčné sci-fi.
České titulky.

CAPTAIN AMERICA: PRVÝ AVENGER

Vstupné: 2,30 €
nevhodné pre maloletých do 12 rokov

19., 20. – streda, štvrtok o 19.00 h

Francúzska komédia. České titulky.

PROFESIONÁLNA MANŽELKA

Vstupné: 2,30 €
nevhodné pre maloletých do 12 rokov

21., 22., 23. X. – pia, so, ne o 19.00 h

Český rodinný hraný a animovaný film.

SAXANA A LEXIKON KOUZEL

Vstupné: 2,30 €
nevhodné pre maloletých do 12 rokov

26., 27. X. – streda, štvrtok o 19.00 h

Americký širokouhlý akčný sci – fi

thriller. České titulky.

SKYLINE

Vstupné: 2,30 €
nevhodné pre maloletých do 12 rokov

28., 29., 30. X. – pia, so, ne o 19.00 h

Americká širokouhlá komédia.
Slovenské titulky.

MRCHA UČITEĽKA

Vstupné: 2,30 €
nevhodné pre maloletých do 15 rokov

**PRIPRAVUJEME
NA MESIAC NOVEMBER 2011
ZRODENIE PLANÉTY OPÍC • DOM**

**• MŔTVOLA MUSÍ ZOMRIEŤ •
ZOO OŠETROVATEĽ • LOVE •
IDE LEN O SEX**

MESTSKÉ KULTÚRNE STREDISKO PORIADA

1.10. a 5.11. od 19.00 do 04.00 hod.
v Dome kultúry
spoločenská zábava

STRETNUTIE OSAMELÝCH

vstupné: 3 €
hudobná skupina UNIVERZ
hudobná skupina M - TRIO

3.10.2011 – hudobno-zábavný program
PARTIČKA

miesto: Dom kultúry o 19.00 h

6. – 8. 10. 2011

VEĽKÝ TOPOLČIANSKY JARMOK

kultúrny program: pred Domom kultúry od 16.00 do 23.00 h

6.10. – hudobná skupina IMPRES

7.10. – Topolčianska koštovka

Dom kultúry 11.00 do 21.00 h
ochutnávka viac ako 300 kvalitných vín

7.10. – Krst kalendára „Krásne ženy z mesta Topolčany“, 18.00 h Dom kultúry

7.10. – hudobná skupina DUKÁT

8.10. – country skupina TEXAS

25.10.2011 – Radošinské naivné divadlo: LEN TAK PRIŠLI

miesto: Spoločenský dom o 16.30 a 19.30 h

11.11.2011 – Teatro Wustenrot Bratislava uvedie komédiu

Roberta Thomasa:

MANDARÍNKOVÁ IZBA

29.11.2011 – koncert skupiny FRAGILE

Mesto Topolčany
Mestská organizácia Jednoty dôchodcov Slovenska Topolčany
Mestské kultúrne stredisko Topolčany
Vás pozývajú na podujatie

OKTÓBER mesiac úcty k starším

13. 10. 2011 o 16, 00 h.

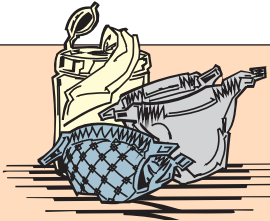
v Dome kultúry

Program:

- Kultúrne vystúpenie klubov dôchodcov, tanečných skupín MsKS
- Tanečná zábava so skupinou M TRIO
- Tombola

Vstup voľný !

O Z N A M

Mesto Topoľčany, Mestský úrad
Nám. M.R.Štefánika č.1 v Topoľčanoch
organizuje akciu

JESENNÉ UPRATOVANIE v dňoch 26.9.2011 – 23.10.2011

V jednotlivých častiach mesta budú podľa harmonogramu pristené veľkoobjemové kontajner, ktoré budú slúžiť občanom mesta na odpad z domácností, údržby záhrad a podobne. Jesenné upratovanie sa **nevzťahuje na likvidáciu nebezpečného odpadu**, ako napr. neónové trubice, chladničky, televízory, autobatérie a pod. Nebezpečný odpad je možné odovzdať bezplatne po celý rok v priestoroch dotriedňovacieho dvora na ul. Pivovarníckej, Žiadame Vás, aby ste využili vytvorené podmienky zo strany mestského úradu. Akékoľvek požiadavky a pripomienky nahláste na Mestský úrad Topoľčany, odbor správy majetku a služieb p. Novotnému, číslo telefónu 5340142.

HARMONOGRAM PRISTAVENIA A VÝVOZU KONTAJNEROV:

- 1) **3.10.2011 – 9.10.2011 Mestský výbor č.5**
ohraničený ulicami: Tovarnícka, Brezová, Malinová, A.Hlinku, Jilemníckého
Stanovištia kontajnerov:
ul.Sedmikráskova - oproti obchodu pri traťostanici
ul.Rastislavova - na rohu s ul.Sládkovičovou
ul.Malinová - na rohu s ul.Brezovou
ul.Nezábudkova - pri tenisových kurtach
ul.Mojmírova - 2 ks kontajnerov pri garážach na rohu s ul.Rastislavovou
- 2) **10.10.2011 – 16.10.2011 Mestský výbor č.4**
ohraničený ulicami: Pod Kalváriou, Odbojár, Tovarnícka, Puškinova, Kalinčiakova
Stanovištia kontajnerov:
ul.Inovecká - 2 ks kontajnerov, ktoré budú po 1 ks na každom konci ulice a budú sa každý deň k sebe približovať
ul. Jaselská - 2 ks kontajnerov, ktoré budú po 1 ks na každom konci ulice a budú sa každý deň k sebe približovať
ul.Budovateľská - 2 ks kontajnerov, ktoré budú po 1 ks na každom konci ulice a budú sa každý deň k sebe približovať
ul.Družby - zástavka MHD
ul.Topoľova - roh s ul.A.Grnára
- 3) **17.10.2011 – 23.10.2011 Mestské výbory č. 1,2,3**
t.j. sídliská Juh, Východ, Stred I. a II., sídl.F,
IBV pri nemocnici t.j. ul.Stummerova, Záhradnícka, Pavlova, Fraňa Kráľa, Športovcov, Dr.Adámiho, Čsl.armády
Stanovištia kontajnerov:
Sídl. JUH - ul.M.Benku - pri novinovom stánku
- ul.Fullu - vedľa ZŠ pred činž.2699
Sídl. Východ - ul.P.O.Hviezdoslava - pri hokejbalovom ihrisku
- ul.J.Matušku - stanovište smetných nádob vedľa činž.2178
Sídl. Stred I. a II. - ul.Palárikova na rohu s ul.J.Bottu
- ul.Bernolákova - pri činž.2037
Sídl. F - ul.Gogoľova - pred garážami
- ul.Podjavorinskej - pri činž. 1942
ul.Timravy - sídl. „Topol“
ul.Stummerova - za autoservisom
Tento rozpis pristavenia kontajnerov platí vždy v prvých 2 dňoch v týždni. Niektoré kontajner budú potom presúvané na iné miesto podľa potreby občanov, alebo na základe požiadaviek Mestských výborov.

ZBER STARÝCH SPOTREBIČOV RODINNÉ DOMY

15.októbra 2011 (v sobotu) organizujeme
odvoz starých spotrebičov
priamo z vašich domácností!

Zber starých spotrebičov je bezplatný!!!

Ako na to?

Zateľonujte na Mestský úrad Topoľčany na 038/5340142, 038/5340140 alebo pošlite e-mail na ladislav.novotny@topolcany.sk a nahláste nasledovné údaje:

1. Typ a počet spotrebičov, ktoré potrebujete odviezť
2. Vaše meno, priezvisko, presnú adresu bydliska a telefonický kontakt

V určený deň z Vašej adresy odoberieme nahlásený elektroodpad.

POZOR!!! Vaše údaje nám môžete nahlasovať do 14. októbra 2011! Telefonicky počas úradných hodín Miestneho úradu, e-mailom kedykoľvek do tohto termínu.

Mesto Topoľčany po prvý krát zorganizuje zber starých spotrebičov takouto formou pre obyvateľov rodinných domov žijúcich na území mesta Topoľčany a mestských častí Veľké Bedzany a Malé Bedzany.

Elektroodpad musí byť vyložený vo vchode bytového domu, alebo za bránou rodinného domu v deň zberu od 9⁰⁰ hod. do 16⁰⁰ hod. Zároveň je potrebné, aby ste v priebehu dňa umožnili vstup do týchto priestorov. **Elektroodpad nevykladajte na ulicu!**

Z časových a logistických dôvodov nevyňášame elektroodpad z bytov, pivníc a poväľ. Poznámka: Pre obyvateľov žijúcich v bytových domoch, bude zber starých spotrebičov prebiehať rovnakou formou ako minulé roky. Obyvatelia donesú staré spotrebiče v stanovený deň na určené zberné miesto.

Odvezieme vám veľké spotrebiče (chladničky, práčky, TV, umývačky...) ako aj malé spotrebiče (vysávače, žehličky, ká-vovary, fény, mikrovlnky, rádiá,...), ktoré taktiež nepatria do bežného kontajnera.

GALÉRIA MESTA TOPOĽČANY PRIPRAVUJE

6.10. 2011 – 4. 11. 2011

akad. sochár Milan Marciňa - **Čo príroda naznačila**

materiál – drevo, zastúpená bude tiež reliéfná tvorba a kresba

7. 10. 2011 – 21. 10. 2011

„Dni európskeho kultúrneho dedičstva“ Výstava spojená s workshopom organizovaná Pamiatkovým úradom Topoľčany v spolupráci s MsÚ Topoľčany pri príležitosti vyhlásenia historického jadra mesta Topoľčany za pamiatkovú zónu

10. 11. 2011 – 2. 12. 2011

Výstava dokumentárnych fotografií - Projekt „Mestské konfrontácie“ Mgr. art. Matúš Zajac a Michal Fuliér

8. 12. 2011 – 13. 1. 2012 akademický maliar Mikuláš Klimčák

Tvorba inšpirovaná byzantským ikonopisom -monumentálno-dekoratívna tvorba - tkaná viazaná tapiséria

19.12.2011 – 23. 12. 2011 „ Vianoce v ľudových tradíciách“

- tradičné podujatie zamerané na ukážky vianočných zvykov, remeselnícka tvorba

Zber elektroodpadu pre bytovú zástavbu

Sobota 15.10.2011 od 8.00- 13.00 hod.

Veľké domáce elektrospotrebiče sú napríklad: chladničky, mrazničky, práčky, sušičky, umývačky riadu, elektrické sporáky a rúry na pečenie, grily mikrovlnky, varné dosky, elektrické spotrebiče na vykurovanie, odsávače pár, mobilné klímy.

Zber sa týka aj malých domácich elektrospotrebičov, sú to napríklad: vysávače, žehličky, hriankovače, kuchynské roboty, mixéry, fritézy, mlynčeky a kávovary, elektrické nože, strihače vlasov, holiace strojčeky, kulmy, fény, hodiny či vāhy.

8.00 – 8.30 Timravy - na trávniku medzi činž.1299 a 1457

8.40 – 9.10 Fullu - stanovište separovaného zberu pri činž. 2699

9.20 – 9.50 M.Benku - vedľa predajne chlieb-pečivo pred činž. 2462

10.00 – 10.30 J.Matušku - stanovište komunāl. a separovaného zberu vedľa činž.2178

10.40 – 11.10 P.O.Hviezdoslava - pri stanobvšti komunāl. a separ. zberu vedľa činž. 2262/32

11.20 – 11.50 Gogoľova - parkovisko pred garážami vedľa činž.1888

12.00 – 12.30 Podjavorinskej - stanovište komunāl. a separ.zberu vedľa činž.1942

12.40 – 13.10 Janka Kráľa - parkovisko pred obchodom Coop Jednota

... INSPIRÉ PAR CHOPIN ...

V septembri bola v Galérii mesta Topolčany sprístupnená výstava výtvarnej tvorby akademického maliara Juraja Šufliarskeho pod názvom ... Inspiré par chopin... Juraj Šufliarsky patrí generačne k strednej vrstve scény slovenského výtvarného umenia. Vo svojej voľnej tvorbe sa venuje médiám kresby, grafiky, monotypie a frotáže. Dominantnou témou maliara je figúra vnímaná v rozmere

komornom až intímnom. Diela Juraja Šufliarskeho majú kvalitu „hudobného“ vyznenia. Takýto efekt – dojem vnemov nie je náhodný. Je vlastný jeho spôsobu duchovného prežívania a prezrádza jeho osobnú záľubu v hudbe. Hudobný hosť vernisáže Marek Poláčik svojim klavírnym doprovodom spríjemnil celý priebeh vernisáže.

Mgr. Janetta Kadliečková – vedúca organizačného odboru
Foto: Ing. Martin Drgoňa – referent organizačného odboru

IV. Topolčiansky deň zdravia

IV. Topolčiansky deň zdravia

Summer Dance Festival 2011 - maratón na námestí

Summer Dance Festival 2011 - galavečer